

Омельченко Т. А.

НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІАНІСТКИ ЖАННИ ХУРСІНОЇ В КИЇВСЬКІЙ КОНСЕРВАТОРІЇ 1970–1990-Х РОКІВ

Відзначення 100-річчя Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського спонукає осмислити і проаналізувати здобутки педагогічного колективу за цей період, щоб виявити для себе і для наступних поколінь викладачів і студентів те найкраще, що завжди зберігатиме свою актуальність.



Жанна Іванівна Аністратенко. 1956 рік.

Історію такого визначного закладу освіти, як Київська консерваторія, становить діяльність окремих яскравих особистостей, які своїми творчими досягненнями вписували яскраві сторінки у літопис *Alma mater*. Ця стаття є першою спробою відтворити цілісну біографію піаністки, педагога, науковця, громадського діяча, кандидата мистецтвознавства, професора Жанни Іванівни Хурсіної. Її багатогранна діяльність 1970 – 1990-х років яскраво ілюструє історію однієї з найважливіших ланок навчального процесу в Київській консерваторії – науково-методичну роботу фортепіанного факультету, яку очолювала на той час Ж. Хурсіна. Статтю написано за архівними документами НМАУ ім. П. І. Чайковського, фотодокументами із сімейного архіву Хурсіних, Р. О. Лисенко, за спогадами колег, учнів, автора.

Жанна Іванівна Аністратенко (дівооче прізвище Ж. І. Хурсіної) народилася 20 жовтня 1937 р. у м. Києві в сім'ї лікарів (мати – лікар-окуліст, батько – хірург, доцент Київського медичного інституту). У 1938 р. сім'я Аністратенко переїхала до Ярославля, де Жанна 1945 р. вступила до серед-

ньої школи № 43 та до дитячої музичної школи № 1. Протягом 1952–1956 рр. навчалася в Ярославському музичному училищі імені Л. Собінова, одночасно закінчуючи вечірню школу робітничої молоді № 1. Ще студенткою училища почала працювати концертмейстером у рідній музичній школі № 1. Після закінчення з відзнакою училища Ж. Аністратенко одержала рекомендацію для вступу до Горьківської консерваторії, однак поїхала до Києва, у якому народилася, тут вступила на фортепіанний факультет Київської державної консерваторії (клас професора Р. О. Лисенко). За спогадами Ради Остапівни, Жанна Аністратенко як студентка була дуже організованою, працюютою і надзвичайно допитливою, цілеспрямовано займалася самоосвітою. «Спеціальності Жанна не віддавала себе всю, – згадує Р. Лисенко, – бо мала різно-

бічні інтереси: не пропускала жодного цікавого концерту, і не тільки фортепіанної музики, була в курсі всіх новинок у літературі, театральному та кіномистецтві. Вималювався і профіль її як піаністки: вона цікавилася передусім ансамблевою музикою і приділяла значний час фортепіанному ансамблю»¹.

На четвертому курсі (1959) Ж. Аністратенко почала працювати штатним концертмейстером на кафедрі хорового диригування Консерваторії у класі професора М. І. Вериківського, куди й була запрошена на постійну роботу після закінчення з відзнакою навчального закладу (1961). У 1960 р. вона вийшла заміж і змінила прізвище на Хурсіну.

З жовтня 1964 р. Ж. Хурсіна поєднувала роботу концертмейстера з педагогічною діяльністю на кафедрі загального та спеціалізованого фортепіано, на якій її 1977 р. було обрано на посаду доцента, а в 1981 р. вона стала доцентом кафедри. Протягом 1960–1980 рр. Ж. Хурсіна спільно з колегою по кафедрі Н. О. Шевченко здійснювала активну концертну діяльність у фортепіанному дуеті. Їхній ансамбль представляв завжди цікаву, різноманітну програму, яка охоплювала твори зарубіжної і російської класики, новинки радянської фортепіанної музики. Ж. Хурсіна та Н. О. Шевченко здійснили на радіо записи Сонати *ре мажор* для фортепіано в чотири руки В. А. Моцарта, «Святкової сюїти» для двох фортепіано В. Сечкіна.

У 1971 р. Ж. І. Хурсіну було призначено консультантом сектору педагогічної практики студентів фортепіанного факультету Консерваторії, а з вересня 1975 р. – керівником методичного об'єднання педагогів-консультантів школи-студії. На цій посаді вона стала наступником видатного українського педагога-методиста Б. О. Міліча (1904–1991), який від заснування школи-студії (1938) і аж до виходу на пенсію (1975) був не просто незмінним старшим консультантом студії, а її натхненником, справжнім художнім керівником. Як пише у своїх спогадах про Б. О. Міліча О. Д. Ліфоренко, «Борис Овсійович відкривав новий світ – уміння вчити, викорис-



Ж. І. Хурсіна – консультант-методист сектору педагогічної практики фортепіанного факультету. 1975–1980 роки.

¹ Спогади Р. О. Лисенко. З особистої бесіди.

товуючи власний виконавський досвід, з одного боку, та багаж знань і способів передачі його, з іншого <...> Під керівництвом такого майстра, яким був Б. О. Міліч, це виявилось для нас, студентів, захоплюючою та творчою, а головне – живою справою. Ці курси були невід'ємною частиною єдиної системи, що формувала молодого піаніста»¹.

Після Б. Міліча керувати такою відповідальною ланкою навчального процесу, як школа-студія, для Ж. Хурсіної було почесно і дуже відповідально. Однак їй вдалося підтримати роботу студії на дуже високому рівні. Вона прагнула зберегти і збагатити традиції Б. Міліча у справі організаційної і методичної роботи сектору, постійно шукала нові форми роботи зі студентами і втілювала їх на практиці, надавала консультації студентам із педпрактики, організовувала відкриті уроки студентів-практикантів, розробила вимоги до колоквиуму з педпрактики для студентів п'ятого курсу. Серед іншого, педагог запропонувала провідним викладачам Консерваторії і КССМШ імені М. В. Лисенка проводити тематичні уроки для студентів п'ятого курсу, ввести тематичну практику за курсами з урахуванням міжпредметних зв'язків (методика – педпрактика – спеціальність тощо). Учні сектору педпрактики щороку брали участь у відкритих концертах (зокрема, 1986 р. – пам'яті М. Сильванського), концертах у музеї-квартирі В. С. Косенка, концертах-зустрічах із композиторами тощо.

У 1979 р. в першому номері журналу «Музика» Ж. Хурсіна розповіла про діяльність школи-студії при Київській консерваторії, якій виповнилося на той час 40 років від дня заснування². Вона зазначала, що така форма практики, коли кожен студент, викладаючи під керівництвом досвідченого консультанта, має можливість творчо застосовувати свої знання, визнана однією з найкращих у країні. Водночас, наголошувала автор, школа-студія відіграє важливу роль в естетичному вихованні школярів, які, поряд із заняттями зі спеціальності, проходять повний курс теоретичних дисциплін, співають у хорі, грають в оркестрі, беруть участь у відкритих концертах у Малому та Великому залах Консерваторії. Загалом у школі студії навчалося близько двохсот дітей.

Автору статті пощастило спілкуватися з Ж. І. Хурсіною протягом двох десятиліть: від кінця 1970-х років – як із керівником студії під час проходження студентської педагогічної практики в школі студії, а потім як зі старшою колегою, мудрим наставником і просто розумною, чуйною людиною. Чарівна кругловида жінка з великими гарними очима і незмінною широкою світлосяйною посмішкою, завжди приязно налаштована на спілкування, – такою мені запам'яталася Жанна Іванівна Хурсіна. Розумна, інтелігентна, тактовна, своїм умінням спілкуватися – як з учнями, так і з колегами, – вона зарекомендувала себе як талановитий організатор і керівник на всіх ділянках роботи, які їй доручали очолювати: вона була і куратором курсу, і заступником декана фортепіанного факультету, і членом профкому, обіймала посаду завідувача кафедри загального та спеціалізованого фортепіано.

Робота школи-студії (класи студії на той час розташовувалися у так званому «апендициті» на третьому поверсі) була організована на високому професійному рівні: двічі на тиждень студенти-практиканти проводили уроки з учнями під наглядом педагогів-консультантів (моїм консультантом тоді була О. Д. Ліфоренко). У студії про-

¹ Ліфоренко О. Борис Овсійович Міліч / Ольга Ліфоренко // Київська фортепіанна школа. Імена і часи. До 100-річчя Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. – К., 2013. – С. 174–180.

² Аністратенко Ж. Ідейний гарт студентів / Ж. І. Аністратенко // Музика. – 1979. – № 1. – С. 28.

слухували учнів на заліках, екзаменах, відкритих академічних концертах. Жанна Іванівна незмінно контролювала всі форми роботи студії, її присутність на різноманітних заходах ніколи не пригнічувала, а навпаки, мобілізувала і сприяла позитивному настрою. Вона вимогливо і критично ставилася до професійних якостей роботи, але водночас була дуже доброзичливою.

Органічно пов'язаною з роботою консультанта з педагогічної практики була діяльність Ж. І. Хурсіної як лектора: вона багато років читала курс «Вступ до спеціальності» для першокурсників-піаністів та лекції з методики викладання гри на фортепіано для піаністів II–IV курсів. Вивчаючи нову методичну літературу, Ж. Хурсіна постійно поновлювала свій курс даними про новітні досягнення музичної педагогічної науки. У перспективі вона планувала створити єдиний курс «Методика – педагогічна практика», поєднавши теоретичний курс методики з курсом педагогічної практики.

Студенти-практиканти класу Ж. Хурсіної систематично працювали над методичними темами, які ставали матеріалом для їх виступів на студентських конференціях. Автор статті вважає за доцільне навести список тем доповідей студентів, підготовлених під керівництвом Ж. Хурсіної на конференціях СНТТ (студентське науковотворче товариство) протягом 1982–1986 рр. (див. Додаток 2). Жанна Іванівна як науковий керівник спиралася на прогресивні тенденції у розвитку фортепіанної педагогіки і виконавства. У роботах її студентів розкривалися проблемні аспекти досліджень класичної музичної спадщини як основи музичної освіти молодого музиканта, діяльності українських митців минулого і сучасності. Головна увага в студентських наукових роботах зверталась на педагогічний аналіз твору. Студенти, прізвища яких наведені в Додатку, є сьогодні відомими діячами української і зарубіжної музичної культури, яскравими виконавцями і педагогами. У їх освіту і професійне становлення, безумовно, здійснила свій внесок і Ж. І. Хурсіна.

Професійні інтереси Ж. Хурсіної зосередились у її кандидатській дисертації, присвяченій історії фортепіанного факультету Київської консерваторії перших років її діяльності. Понад десять років Жанна Іванівна працювала в архівах Києва, Москви, Ленінграда, збираючи матеріали про засновників фортепіанної школи в Києві. Зібраний матеріал викладено в її дисертаційному дослідженні «Фортепіанна педагогіка Києва і її видатні представники в період становлення і утвердження радянської піаністичної школи». Науковим керівником роботи був Г. М. Коган, доктор мистецтвознавства, професор Московської консерваторії, відомий теоретик піанізму, один із перших



Жанна Іванівна Хурсіна. 1982 р.

випускників Київської консерваторії, учень В. В. Пухальського. Захист дисертації відбувся у березні 1984 р. в ІМФЕ ім. М. Т. Рильського.

У 1990 р. матеріали дисертаційного дослідження були опубліковані у вигляді монографії «Видатні педагоги-піаністи Київської консерваторії (1917–1938)» у видавництві «Музична Україна». У цій роботі та в багатьох статтях Ж. Хурсіної розглядається процес становлення фортепіанної педагогіки і музичної освіти в Україні протягом 20–30-х років ХХ ст., період, мало досліджений в українському музикознавстві. На прикладі діяльності київських музичних навчальних закладів автор виявила головні тенденції музичної освіти в Україні цього періоду, розкрила досвід педагогічної роботи видатних київських піаністів В. В. Пухальського, Г. Н. Беклемішева, Ф. М. Блюменфельда, Г. Г. Нейгауза, охарактеризувала їх роль у розвитку професійної музичної освіти і виховання в Україні. Значну увагу звернено на дослідження принципів методики київських педагогів-піаністів 20–30-х років та їх утілення в педагогічній практиці їхніх учнів. На основі глибокого вивчення архівних документів авторові вдалося відкрити нові сторінки в історії Київської консерваторії. Зокрема, тут вперше опубліковано матеріали про педагогічну і музично-громадську діяльність Ф. Блюменфельда, Г. Нейгауза та К. Михайлова в Києві. Таким чином, монографія Ж. Хурсіної є цінним посібником у вивченні методики викладання видатних педагогів-піаністів, основоположників української фортепіанної школи, і заслуговує на те, щоб стати настільною у кожного викладача фортепіано.

Жанна Іванівна долучала до вивчення історії української піаністичної школи своїх студентів. Як член товариства «Знання», член ради курсів підвищення кваліфікації при Головному управлінні культури м. Києва, вона читала лекції для викладачів ДМШ та музичних училищ, за що неодноразово одержувала подяки на ім'я ректора Консерваторії¹. У дні святкування 80-річчя консерваторії (1993) Ж. Хурсіна прочитала у Малому залі закладу цикл лекцій про педагогічну діяльність у Києві В. В. Пухальського, Г. М. Беклемішева, Ф. М. Блюменфельда, Г. Г. Нейгауза, К. М. Михайлова. О. М. Снегірьов, на той час завідувач кафедри фортепіано № 1, високо оцінив лекторські здібності Ж. І. Хурсіної: «*Жанна Іванівна прекрасно володіє матеріалом і аудиторією. Її наукові дослідження, використані у циклі лекцій з історії фортепіанного факультету у дні святкування ювілею Київської консерваторії, викликали велику зацікавленість і схвалення музичної спільноти*»². У 1992 р. Ж. І. Хурсіна була висунута на посаду професора кафедри спеціального фортепіано № 1.

Ж. Хурсіна пішла з життя 1996 р. у розквіті творчих сил. Вона залишила по собі світлу пам'ять. Людина великої працездатності, цілеспрямованості і самодисципліни, вона прожила плідне творче, наукове і громадське життя. Її багатогранна діяльність завжди мала просвітницьке спрямування. Жанна Іванівна була не тільки прекрасною піаністкою, високопрофесійним викладачем, а й глибоким, допитливим ученим-дослідником, їй належить вагомий внесок в українську музичну культуру.

¹ В особистій справі Ж. І. Хурсіної з архіву НМАУ імені П. І. Чайковського містяться численні подяки від Всесоюзного методкабінету, Ради з педпрактики ДМШ ім. Гнесіних за активну участь у роботі Всесоюзних семінарів із проблем педпрактики на виконавських відділах вищих музичних навчальних закладів; від начальника управління культури м. Дніпропетровська за активну участь у підготовці конференції для викладачів міських музичних шкіл (1983); від директора музею В. С. Косенка за організацію концертів у 1981 та в 1982 рр.; за надання методичної допомоги фортепіанному відділу Баришевської ДМШ та КДМШ № 23; за роботу в журі фестивалю учнів ДМШ Радянського району м. Києва (1980) та багато інших.

² Документи з особистої справи Х. І. Хурсіної. – Архів НМАУ ім. П. І. Чайковського.



Після концерту в музеї-квартирі В. С. Косенка.
Сидять (зліва направо): директор музею Р. Канеп, Ж. Хурсіна з ученицею, П. Батюшков,
Т. Литвиненко, Н. Лисенко. Фото 1990-х років.

Додаток 1.

ПЕРЕЛІК НАУКОВИХ РОБІТ Ж. І. ХУРСІНОЇ (АНІСТРАТЕНКО)

1. Аністратенко Ж. Музична освіта на Україні у 20-х роках / Ж. Аністратенко. // Музика. – 1971. – № 3. – С. 13–14.
2. Аністратенко Ж. Педагог-просвітитель (До 125-річчя від дня народження В. Пухальського) / Ж. Аністратенко // Музика. – 1973. – № 1. – С. 19.
3. Аністратенко Ж. Г. М. Беклемішев-педагог / Ж. Аністратенко // Українське музикознавство. – Вип. 8. – К., 1973. – С. 209–221.
4. Аністратенко Ж. Ф. Блюменфельд і українська фортепіанна школа / Ж. Аністратенко // Музика. – 1974. – № 1. – С. 14–19.
5. Аністратенко Ж. К. М. Михайлов-педагог / Ж. Аністратенко // Українське музикознавство. – Вип. 11. – К., 1976. – С. 144–155.
6. Аністратенко Ж. Б. Яворський у Києві (з історії музичної культури) / Ж. Аністратенко // Музика. – 1977. – № 4. – С. 26.
7. Аністратенко Ж. О некоторых критериях отбора музыкальных произведений в педагогический репертуар пианистов / Ж. Аністратенко // Совершенствование мастерства музыканта-педагога : метод. рекомендации для педагогов детских музыкальных школ / Научно-методический кабинет Мин. культуры УССР. – К., 1979. – С. 45–55.
8. Аністратенко Ж. Ідейний гарт студентів / Ж. Аністратенко // Музика. – 1979. – № 1. – С. 28.

9. Аністратенко Ж. Роль Г. Нейгауза у становленні української радянської піаністичної школи / Ж. Аністратенко // Питання фортепіанної педагогіки і виконавства. – К. : Муз. Україна, 1981. – С. 96–103.

10. Хурсіна-Аністратенко Ж. Незабутнє ім'я / Ж. Хурсіна-Аністратенко // Музика. – 1981. – № 6. – С. 27.

11. Хурсіна-Аністратенко Ж. Перші освітні заклади / Ж. Хурсіна-Аністратенко // Музика. – 1982. – № 2. – С. 8.

12. Хурсіна-Аністратенко Ж. О некоторых особенностях идейно-воспитательной работы в консерватории / Ж. Хурсіна-Аністратенко // Тезиси докладов Республ. научно-теорет. конференции преподавателей и аспирантов вузов культуры и искусства. – Львов, 1983. – С. 120–121.

13. Хурсіна Ж. Про шляхи удосконалення педагогічної підготовки студентів музичних вузів (з досвіду роботи Київської консерваторії) / Ж. Хурсіна // Тези Всесоюзного семінару викладачів вузів. – Москва, 1984.

14. Хурсіна Ж. І. Традиції просвітительства і завдання музичної пропаганди на сучасному етапі / Ж. І. Хурсіна // Тези Республіканської науково-теоретичної конференції. – Миколаїв, 1985.

15. Хурсіна Ж. І. Незабутня сторінка (величальна подвигу народному) / Ж. І. Хурсіна // Музика. – 1985. – № 2. – С. 12–13.

16. Хурсіна Ж. І. На оптимістичній ноті / Ж. І. Хурсіна // Прапор Комунізму. – 1985. – 15 травня.

17. Хурсіна Ж. І. Заканчивая учебный год / Ж. І. Хурсіна // Комсомольское знамя, 1985. – 31 мая.

18. Хурсіна Ж. Музична палітра митця / Ж. Хурсіна // Вісті з України. – 1985. – № 31. – Вересень.

19. Хурсіна Ж. І. Конференція у Тбілісі / Ж. І. Хурсіна // Музика. – 1986. – № 4. – С. 21.

20. Хурсіна Ж. І. Педагогическая деятельность В. С. Косенко / Ж. І. Хурсіна // НИО Информкультура Гос. библиотеки СССР им. В. И. Ленина. – 1987 июля, №1546.

21. Хурсіна Ж. І. До 100-річчя від дня народження піаніста і педагога Г. Г. Нейгауза / Ж. І. Хурсіна // Музика. – 1988. – № 2. – С. 25.

22. Хурсіна Ж. І. Не тільки нові імена / Ж. І. Хурсіна // Музика. – 1989. – № 2. – С. 24.

23. Хурсіна Ж. І. Выдающиеся педагоги-пианисты Киевской консерватории (1917–1938) / Ж. І. Хурсіна. – К. : Муз. Україна, 1990. – 133 с.

24. Хурсіна Ж. Педагогічна та громадська діяльність К. Михайлова / Ж. І. Хурсіна // Виконавські школи вищих учбових закладів України : тематичний зб. наук. праць Київської державної консерваторії. – К., 1990. – С. 6–12.

25. Хурсіна Ж. І. Перший ректор Київської консерваторії / Ж. І. Хурсіна // Виконавські школи вищих учбових закладів України: тематичний збірник наукових праць Київської державної консерваторії. – К., 1990. – С. 3–6.

26. Хурсіна Ж. І. Потурбуймося про музей / Ж. І. Хурсіна // Музика. – 1992. – № 5. – С. 19.

27. Хурсіна Ж. І. Народження нової Асоціації (Друга Міжнародна конференція педагогів-піаністів України. Київ, 1993, жовтень) / Ж. І. Хурсіна // Українська музична газета. – 1993. – № 3. – С. 8.

28. Хурсіна Ж. І. Осень. Листопад, Звуки роля... / Ж. І. Хурсіна // Правда України. – 1994. – 27 октября. – С. 4.

Додаток 2.

**ПЕРЕЛІК ДОПОВІДЕЙ СТУДЕНТІВ Ж. І. ХУРСІНОЇ НА КОНФЕРЕНЦІЯХ СНТТ
ПРОТЯГОМ П'ЯТИ РОКІВ (1982–1986)**

**Доповіді студентів на 49-й науково-творчій конференції 1982 р.
«Музична культура Києва в минулому та сьогодні»**

На 49-й науково-творчій конференції 1982 р. «Музична культура Києва в минулому та сьогодні» з доповідями, підготовленими під керівництвом Ж. І. Хурсіної, виступили такі студенти:

Г. Слепцова. «М. В. Лисенко – видатний діяч музичної культури».

О. Сікалова. «Т. Шевченко і музика».

Н. Рехвіашвілі. «Перші навчальні заклади Києва».

М. Стародубова. «Музична культура Києва першого післяреволюційного десятиріччя».

Л. Заярна. «М. Скорик. Партита №5. Виконавсько-педагогічний аналіз».

Доповіді студентів на 50-й науково-творчій конференції 1983 р.

Г. Ступаченко. «Фортепіанна творчість Й. Брамса в педагогічному репертуарі музичних училищ».

А. Мокрицький. «Токата у творчості українських композиторів (до проблеми розвитку жанру). Робота була представлена на Республіканську конференцію студентських робіт в Одесі і удостоєна грамоти.

Ж. Коровіна. «Методика роботи з початківцями – основні положення системи К. Орфа».

Н. Рехвіашвілі, Л. Заярна. «До проблеми виконавської інтерпретації прелюдій С. Рахманінова» (робота відзначена Грамотою ради НСТО).

**Доповіді студентів на 51-й науково-творчій конференції 1984 р.
«Музична культура України в контексті радянської музичної культури»**

А. Мокрицький. «Б. Яворський про клавирні сюїти Й. С. Баха».

І. Акулова. «Про розвиток творчих навичок учнів ДМШ».

І. Маракевич. «Транспонування – ефективний шлях слухового розвитку».

М. Стародубова. «Фортепіанна творчість Ф. Мендельсона».

Є. Басалаєва. «Нотний зошит А. М. Бах та його значення у розвитку поліфонічного мислення піаністів-початківців».

І. Щукіна. «Педагогічні принципи Й. С. Баха». Робота рекомендована на Республіканську конференцію студентських наукових робіт.

Доповіді студентів на 52-й науково-творчій конференції 1985 р.

І. Федоренко. «Про своєрідність музичної мови в сучасній поліфонії (Р. Щедрін «Поліфонічний зошит»).

М. Хрипун. «Клавирна творчість Г. Генделя».

Т. Юшко. «Сонати Д. Скарлатті в репертуарі ДМШ та музичних училищ». Робота відзначена грамотою.

А. Мокрицький. «Пасакалія М. Колесси (до питання використання старовинного поліфонічного жанру у творчості радянських композиторів».

Доповіді студентів на загальноконсерваторській студентській конференції 1986 р. «Й. С. Бах – Д. Д. Шостакович»

М. Хрипун. «Про специфіку лістівських перекладень органної музики Й. С. Баха».

Є. Басалаєва. «Педагогічні рекомендації до вивчення клавірної сюїти XVIII ст.».

Доповіді студентів на Днях науки 1986 р.

Т. Куліуш. «Особливості музичної мови Й. С. Баха на прикладі двоголосних інвенцій».

М. Шляпочник, Є. Басалаєва. «Д. Шостакович. Фортепіанні дуети. Аналіз фактури». Робота відзначена грамотою.

Н. Серова, В. Морговська. «Творчі завдання в нотних посібниках для початківців (на прикладі посібників Г. Артоболевської та О. Шульгіної – Н. Маркевич)».

Омельченко Т. А. Науково-педагогічна діяльність піаністки Жанны Хурсіної в Київській консерваторії 1970–1990-х років. Висвітлено науково-педагогічну діяльність піаністки, талановитого педагога-методиста, громадського діяча, кандидата мистецтвознавства, професора Ж. Хурсіної (1937–1996). Основними напрямками її діяльності було дослідження та популяризація історії фортепіанної культури України та історії фортепіанного факультету Київської консерваторії, удосконалення курсів фортепіанної методики та педагогічної практики. Її головна наукова праця – «Видатні педагоги-піаністи Київської консерваторії (1917–1938)».

Ключові слова: фортепіанна педагогіка, методика, педагоги-піаністи, Київська консерваторія.

Омельченко Т. А. Научно-педагогическая деятельность пианистки Жанны Хурсиной в Киевской консерватории 1970–1990-х годов Освещается научно-педагогическая деятельность пианистки, талантливого педагога-методиста, общественного деятеля, кандидата искусствоведения, профессора Ж. Хурсиной (1937–1996). Основными направлениями её деятельности было исследование и популяризация истории фортепианной культуры Украины, истории фортепианного факультета Киевской консерватории, усовершенствование курсов фортепианной методики и педагогической практики. Её главный научный труд – «Выдающиеся педагоги-пианисты Киевской консерватории (1917–1938)».

Ключевые слова: фортепианная педагогика, методика, педагоги-пианисты, Киевская консерватория.

Omelchenko T. A. The Scientific and Pedagogical Activity of the Pianist Zhanna Khursina in the Kyiv Conservatory in 1970–1990. This article describes the scientific and pedagogical activity of the talented pedagogue-methodologist, public figure, professor, candidate of arts Zh. Hursina (1937–1996). The main directions of her activity were the investigation and popularization of the history of piano culture in Ukraine and the history of the piano department of the National Music Academy of Ukraine, as well as improving the courses of piano methodology and pedagogical practice. Her main scientific work is “The Famous Piano Pedagogues of the Kyiv Conservatory (1917–1938)”.

Keywords: piano pedagogics, methodology, piano pedagogues, Kyiv Conservatory.